

نقش تمپانومتری چند فرکانسی در تشخیص مشکلات مزمن تهويه ای گوش ميانی

دکتر محمد ماجد مشالی* - دکتر محمد ابراهیم شبانه** - دکتراحمد محمد محیی الدین***

*- استاد گروه آموزشی گوش، گلو و بینی دانشکده پزشکی دانشگاه قاهره - مصر

**- استادیار شنوایی شناسی گروه آموزشی گوش، گلو و بینی دانشکده پزشکی دانشگاه قاهره - مصر

***- عضو هیئت علمی شنوایی شناسی گروه آموزشی گوش، گلو و بینی دانشگاه قاهره - مصر

چکیده

زمینه و هدف: تمپانومتری استاندارد در ارزیابی انواع ناهنجاری های گوش میانی ارزشمند است. لیکن در تشخیص پاتولوژی های مؤثر بر زنجیره استخوانی کارآمد نیست. این نقش با بهره گیری از تمپانومتری چند فرکانسی مرتفع می گردد. هدف از این مطالعه بررسی نقش تمپانومتری چند فرکانسی در تشخیص مشکلات مزمن گوش میانی است.

روش بررسی: مطالعه مقطعی حاضر روی ۶۰ بیمار انجام شد. در هر بیمار یکی از گوش ها انتخاب شد (۶۰ گوش) و بیماران براساس نوع پاتولوژی گوش میانی به چهار گروه کم شنوایی انتقالی ناشی از پاتولوژی مزمن غیرچرکی گوش میانی (التهاب گوش میانی چسبنده، التهاب گوش میانی مترشحه، آلتکتازی و درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان) تقسیم شدند. نتایج بالینی با یافته های عمل جراحی پارامترهای استاتیک ادمیتانس، فرکانس رزونанс و زاویه فازی از آزمایش تمپانومتری چند فرکانسی استخراج و مورد بررسی و مقایسه قرار گرفت.

یافته ها: بین فرکانس رزونанс و زاویه فازی چهار گروه اختلاف معنی داری وجود داشت. بین زاویه فازی و فرکانس رزونанс هیچ گونه رابطه آماری وجود نداشت.

نتیجه گیری: به نظر می رسد مهمترین پارامتر آزمایش تمپانومتری چند فرکانسی در تشخیص چهار گروه، فرکانس رزونанс است.

واژگان کلیدی: تمپانومتری چند فرکانسی، تمپانومتری، مشکلات تهويه ای گوش ميانی

shabana133@hotmail.com

نویسنده مسئول: بخش شنوایی شناسی گروه آموزشی گوش، گلو و بینی دانشکده پزشکی دانشگاه قاهره - مصر

مقدمه

میانی و عملکرد شیپور استاش معتبر است. (۳)، لیکن تمپانومتری با استفاده از پروب تن دارای فرکانس پایین در تشخیص پاتولوژی های گوناگون مؤثر بر زنجیره استخوانی کارآمد نیست. این نقش با بهره گیری از تمپانومتری چند فرکانسی بر طرف شده است (۱-۴)، مزایای روش یاد شده بر تمپانومتری استاندارد در تشخیص پاتولوژی های دارای امیدانس بالا و پایین می باشد. از این رو، کاربرد بالینی آن به سرعت مورد قبول واقع شده است. (۲-۶)، حتی به نظر می رسد. تمپانومتری چند فرکانسی در تشخیص بیماری های گوش داخلی به ویژه منیبر ارزشمند باشد. (۲-۶)، تهويه مناسب گوش میانی و

تمپانومتری، اندازه گیری ایمیتانس اکوستیک گوش به عنوان تابعی از تغییر فشار هوا در مجرای گوش خارجی است. (۱)، تمپانومتری، تکنیک سریع، غیرتهاجمی و عینی برای ارزیابی سلامت و یکپارچگی سیستم انتقال گوش میانی و عملکرد شیپور استاش می باشد. این آزمایش در تخمین فشار گوش میانی و حجم مجرای گوش یا گوش میانی نیز ارزشمند است. (۲-۳)، تمپانومتری با استفاده از پروب تن دارای فرکانس پایین در تشخیص انواع ناهنجاری های پرده تمپان نظیر اسکار پرده، درون کشیدگی یا پارگی پرده تمپان، اختلالات گوش میانی نظیر ترشح یا فشار غیرطبیعی حفره گوش

گروه II - (۱۵ گوش) بیماران مبتلا به التهاب گوش میانی مترشحه.
 گروه III - (۱۵ گوش) بیماران مبتلا به آتلکتازی گوش میانی.
 گروه IV - (۱۵ گوش) بیماران دچار درون کشیدگی جیبی شکل پرده.
 پس از گرفتن شرح حال کامل، همه بیماران مورد معاینه گوش، گلو و بینی قرار گرفتند. پرده گوش آنها توسط میکروسکوپ مشاهده شد. سپس ادیومتری تن خالص، آزمون های گفتاری و ادیومتری ایمیتانس به عمل آمد. مشاهده میکروسکوپی پرده تمپان، پاتولوژی های مختلفی از جمله پرده تمپان کدر، پرده تمپان تورفته همراه با کاهش تحرک یا پرده تمپان آترووفیک نشان داد.
 ایمیتانس ادیومتری توسط دستگاه GSI-33 مدل II انجام شد. آزمایش به صورت فرکانس روبان از ۲۵۰ تا ۲۰۰۰ هرتز با گامهای ۵۰ هرتزی طی دو مرحله به عمل آمد. مرحله اول در فشار dapa +۲۰۰ و مقادیر سوسپیتانس (B+۲۰۰)، کاندوکتانس (G+۲۰۰) و تغییر فاز (θ+۲۰۰) گوش میانی در هر فرکانس در حافظه ذخیره شد.
 مرحله دوم در فشار قله که به وسیله تمپانوگرام استاندارد با استفاده از پروب تن ۲۲۶Hz تعیین شده بود انجام شد و مقادیر یاد شده مجدداً در حافظه ذخیره شد. سپس دستگاه با تغیریق مقادیر به دست آمده در هر فرکانس تغییرات سوسپیتانس و فاز گوش میانی را به عنوان تابعی از فرکانس به صورت گرافیکی نشان می داد. از این طریق فرکانس روزنанс به عنوان فرکانسی که تغییرات سوسپیتانس به ۰mmH₂O می رسید تعیین شد. مقادیر تغییر فاز مربوط به فرکانس روزنанс گوش میانی نیز همزمان ثبت گردید.

الاستیسیته پرده تمپان و تحرک استخوانچه برای شناوی هنجار ضروری است. عوامل متعددی در سبب شناسی مشکلات تهیه ای گوش میانی دخالت دارند که مهمترین آن ها اختلال عملکرد شیبور استاش است. عوامل دیگر عبارتند از: برهم خوردن فشار هوا، اختلال در سیستم مژکهای مخاطی، نقص در سیستم کاهنده کشش سطحی گوش میانی و کاهش پنوماتیزاسیون سلولهای هوایی مستوئید.

فرکانس روزنанс گوش میانی مفیدترین پارامتر تشخیصی تمپانومتری چندفرکانسی است. فرکانس روزنанс، فرکانسی است که مقادیر جرم و سختی معادل هم می شوند. در فرکانس روزنанс، زاویه فازی ادمیتانس صفر می باشد. (۷-۹)، هدف اصلی از این مطالعه ارزیابی پارامترهای تمپانومتری چندفرکانسی در تشخیص و تمایز چهار گروه کم شناوی انتقالی مبتلا به پاتولوژی مزمن غیر چرکی گوش میانی است.

روش بررسی

این مطالعه روی یکی از گوش های ۶۰ بیمار (۳۰ زن و ۳۰ مرد) دچار کم شناوی، وزوز و سرگیجه در محدوده سنی ۶-۶۰ ساله با میانگین سنی 36 ± 12 ساله انجام شد. این بیماران از کلینیک شناوی شناسی بیمارستان Kasr EI Aini انتخاب شدند.

بیماران از احساس پری گوش، وزوز، کم شناوی با سابقه میرنگوتومی یا پارگی تمپان ترمیم یافته و احساس صدای تدقیق گوش یا گوش درد شکایت داشتند. بیماران به گروه های زیر طبقه بندی شدند.

گروه I - (۱۵ گوش) بیماران مبتلا به التهاب گوش میانی چسبنده.

جدول ۱- توزیع انواع تمپانوگرام در ۴ گروه

نوع تمپانوگرام	مجموع			
	گروه ۱	گروه ۲	گروه ۳	گروه ۴
	تعداد	درصد	تعداد	درصد
As	۶	۱۰	-	-
B	۹	۶۰	۶	۴۰
C	-	-	۶	۴۰
Ad	-	-	-	-
	۶	۱۱	۱۱	۷۳
	۴۰	۱۸/۳۴	۲۶/۶	۶۰
	۹	۱۹	۶	۴۰
	۶۰	۳۱/۶۶	۶	۴۰
	۶	۲۴	۶	۴۰
	۴۰	۴۰	-	-
	۶	۶	-	-

یافته ها

بحث

در طول سه دهه آخر قرن بیستم، تمپانومتری استاندارد روش بسیار پذیرفته شده‌ای در ارزیابی عملکرد گوش میانی بود. این روش به صورت گسترده‌ای در کودکان برای تشخیص ear Glue و در بزرگسالان برای تشخیص افتراقی اتوسکلروز از گسیختگی زنجیره استخوانی استفاده می‌شد لیکن در موارد کم‌شنوایی انتقالی همراه با پرده تمپان سالم بدون یافته‌های غیرطبیعی در اتوسکپی، تشخیص دقیق قبل از عمل تاحدی مشکل است. تمپانومتری استاندارد ممکن است نوع A و یا B نشان داده و پاتولوژی را تشخیص ندهد و یا حتی منجر به تشخیص اشتباه شود.

اندازه‌گیری ایمیتانس اکوستیک نقش مهمی در مطالعه مکانیزم گوش میانی دارد تمپانومتری با استفاده از پرروب تن دارای فرکانس پایین در تشخیص انواع اختلالات گوش میانی معتبر است. اولین مطالعات با استفاده از تمپانومتری چند فرکانسی در دهه ۱۹۷۰ انجام شد لیکن از اوایل دهه ۱۹۹۰ تمپانومتری چندفرکانسی به عنوان روش مکمل مفید در تشخیص افتراقی کم‌شنوایی انتقالی لحاظ شده است.^(۳)

هدف اصلی این پژوهش ارزیابی پارامترهای تمپانومتریک حاصل از تمپانومتری چندفرکانسی در تشخیص و تمایز چهار گروه کم‌شنوایی انتقالی دچار پاتولوژی مزمن غیرجرکی گوش میانی بود. هدف دیگر، ارزیابی دقت تشخیص تمپانومتری چندفرکانسی از طریق مقایسه نتایج تمپانومتری چندفرکانسی قبل از عمل و یافته‌های جراحی است. در این مطالعه ۶۰ گوش دچار کم‌شنوایی انتقالی از ۶۰ بیمار (۳۰ زن - ۳۰ مرد) در محدوده سنی ۶-۶ ساله با میانگین ۳۶ مورد بررسی قرار گرفتند.

ادیومتری تن خالص در همه بیماران کم‌شنوایی انتقالی در حد مالیم تا متوسط را نشان داد. میانگین آستانه انتقال هوایی در فرکانس های ۵۰۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ هرتز به ترتیب ۳۴/۵، ۳۶/۳، ۳۴/۹ و ۳۴/۷ دسی بل

این پژوهش روی ۳۰ بیمار مذکور و ۳۰ بیمار مؤنث انجام شد بیماران به چهار گروه طبقه بندی شدند. همچنان که ادیومتری تن خالص نشان داد، همه بیماران دچار کم‌شنوایی انتقالی در حد مالیم تا متوسط بودند. میانگین آستانه‌های انتقال هوایی در فرکانس های ۵۰۰، ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ هرتز به ترتیب ۳۴/۷، ۳۶/۳، ۳۴/۹ و ۳۴/۵ دسی بل بود. توزیع انواع تمپانوگرام چهارگروه (تعداد و درصد) در جدول ۱ نشان داده شده است.

میانگین مقادیر فرکانس رزونانس و مقایسه آنها بین ۴ گروه مورد مطالعه و آنالیز آماری آنها در جدول ۲ نشان داده شده است. بین فرکانس رزونانس چهار گروه مورد مطالعه اختلاف معنی‌داری وجود دارد ($p=0.001$).

مقایسه زاویه فازی بین ۴ گروه مورد مطالعه و آنالیز آماری آنها، با $p=0.001$ اختلاف معنی‌داری بین چهار گروه نشان داد (جدول ۳). بین زاویه فازی و فرکانس رزونانس در چهار گروه مورد مطالعه همبستگی وجود نداشت ($p>0.05$). بین نتایج تمپانومتری چند فرکانسی قبل از عمل جراحی و یافته‌های جراحی همبستگی وجود دارد (جدول ۵). تمپانومتری چند فرکانسی به عنوان ارزیابی قبل از عمل در موارد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان و آلتکتازی گوش میانی ارزش بسیار بالای دارد. در موارد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان (با تمپانومتری نوع C) و با فرکانس رزونانس بالا، احتملاً چسبندگی داخل صماخی و درنتیجه لزوم استفاده از لوله تهویه یا جراحی مطرح است. در موارد آلتکتازی گوش میانی با تمپانومتری نوع B و فرکانس رزونانس بالا احتمال چسبندگی داخل صماخی و در نتیجه استفاده از لوله تهویه و یا جراحی بسیار بالاست. در موارد دارای فرکانس رزونانس پایین احتمال گسیختگی زنجیره استخوانی و در نتیجه جراحی مطرح است.

جدول ۲- فرکانس رزونانس چهار گروه مورد مطالعه

گروه	میانگین (Hz)	میانگین (Hz)	انحراف معیار
۱	۱۷۷۹/۳	۱۶۲/۷	
۲	۱۰۰۲/۶	۶۷۴/۷	
۳	۴۰۳/۳	۷۶/۶	
۴	۳۷۸	۸۱/۳	

روزنанс غیرطبیعی و مقادیر زاویه فازی طبیعی بود و بر عکس در چندین مورد دارای مقادیر فرکانس روزنанс طبیعی و مقادیر زاویه فازی غیرطبیعی بود.

در این مطالعه از نظر آماری بین فرکانس روزنанс و زاویه فازی همبستگی معنی داری وجود نداشت. این یافته با نتایج مطالعه Valvik و همکاران (۱۹۹۴) که از دستگاه آنالایزر گوش میانی GSI-33 مدل II استفاده کرده بودند همخوانی دارد. این نتایج احتمالاً به دلیل محدوده وسیع مقادیر هنجار فرکانس روزنанс و زاویه فازی است.

جدول ۳- توزیع زاویه فازی در چهار گروه

انحراف معيار	ميانگين (درجه)	گروه
۴/۶	-۱۸/۶	۱
۱۲	-۲۵/۸	۲
۲۱/۸	-۶۱/۴	۳
۱۴/۷	-۱۹/۷	۴

نتیجه گیری

بیماران دچار مشکلات تهویه ای گوش میانی، کم شنوایی ملايم تا متوسط داشتند. یکی از مهمترین پارامترهای تشخیصی تمپانومتری چندفرکانسی، فرکانس روزنанс است. پاتولوژیهایی که در آنها سختی غالب است، فرکانس روزنанс بیشتری دارند. در پاتولوژیهایی که جرم غالب است، فرکانس روزنанс کمتر است.

هدف تمپانومتری چندفرکانسی بهبود تشخیص افتراقی قبل از عمل جراحی اختلالات گوش میانی است، در نتیجه استفاده از تمپانوتومی اکتشافی تشخیصی در افراد مبتلا به کم شنوایی انتقالی کاهش یافته و رضایت خاطر بیماران حاصل می گردد.

سپاسگزاری

این مقاله به زبان انگلیسی از همکار بزرگوارمان جناب آقای دکتر شبانه از مصر ارسال شد که به دلیل محدودیت چاپ به زبان اصلی توسط همکاران گرامی جناب آقای محمدخانی و سرکار خانم عادل قهرمان ترجمه و تنظیم گردید و در این شماره به چاپ رسید که از زحمات این عزیزان قدردانی می گردد.

بود. نتایج این پژوهش با یافته های Valvik و همکاران (۱۹۹۴) و شهناز و پولکا (۱۹۹۷) مطابقت داشت. میانگین مقادیر فرکانس روزنанс در گروه I (التهاب گوش میانی چسبنده) معادل $162/7 \pm 1779/3$ هرتز بود که بیشتر از مقادیر هنجار گزارش شده توسط Valvik و همکاران (۱۹۹۴) و Cesare و همکاران (۲۰۰۰) می باشد. مقادیر هنجار در مطالعات یاد شده به ترتیب 261 ± 244 و 1049 ± 1085 هرتز است. این مقادیر در پاتولوژی مشابه نظیر دیسپلازی فیروز زنجیره استخوانی و ثابت شدگی استخوانچه ای که تحرک زنجیره استخوانی را محدود می کنند قابل مقایسه است. همه این موارد فرکانس روزنанс بالا نشان می دهند (۳).

میانگین فرکانس روزنанс در گروه II (ترشح مزمن گوش میانی) معادل $674/7 \pm 1002/6$ هرتز بود. نتایج این گروه نشان داد که در موارد تمپانوگرام نوع C، فرکانس روزنанс بالا (با میانگین $146/3 \pm 1691/6$) و در موارد تمپانوگرام نوع B، فرکانس روزنанс پایین (با میانگین $543/3 \pm 435/7$) وجود دارد. این نتایج مراحل مختلف پاتولوژی را در ترشح مزمن گوش میانی نشان می دهد.

میانگین مقادیر فرکانس روزنанс در گروه III (آنلکتازی) و گروه IV (درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان) به ترتیب معادل $76/6 \pm 403/3$ و $81/3 \pm 378$ هرتز بود که کمتر از مقادیر هنجار می باشند. فرکانس روزنанс کمتر از مقادیر هنجار در گروه III و IV می تواند توجیهی برای افزایش جرم در پرده تمپان و در نتیجه تغییر فرکانس روزنанс به سمت مقادیر کمتر باشد.

نتایج این پژوهش با مطالعات Valvik و همکاران (۱۹۹۶) که روی بیمار دچار آنلکتازی گوش میانی انجام شده بود همخوانی دارد. میانگین فرکانس روزنанс در مطالعه آنها 344 ± 200 هرتز بود که کمتر از مقادیر هنجار (361 ± 1049) هرتز می باشد.

در مطالعه حاضر زاویه فازی در ۳ گروه از ۴ گروه موردمطالعه طبیعی بود. زاویه فازی در گروه I، II، IV به ترتیب معادل $4/7 \pm 18/7$ ، $-19 \pm 25/8$ و $-19 \pm 4/7$ بود که در محدوده طبیعی هستند. زاویه فازی در گروه III معادل $21/8 \pm 61/4$ بود که کمتر از مقادیر هنجار -54 تا -14 است که توسط Hanks و Rox (۱۹۹۳) گزارش شده است.

نتایج پژوهش حاضر با مطالعه Van Camp و همکاران در سال ۱۹۸۳ همخوانی دارد. در مطالعه آنها در چندین مورد دارای مقادیر فرکانس

جدول ۴- مقایسه اختلاف میانگین زاویه فازی

گروه ۳		گروه ۲		گروه ۱		گروه
p	اختلاف میانگین	p	اختلاف میانگین	p	اختلاف میانگین	
-	-	-	-	Ns*	-۷/۱	۲
-	-	۰/۰۰۱	-۳۵/۶	۰/۰۰۱	-۴۲/۸	۳
۰/۰۰۱	۴۱/۷	Ns*	۶	Ns*	-۱/۱	۴

* معنی دار نبود

جدول ۵- همبستگی بین نتایج تمپانومتری چند فرکانسی و یافته های جراحی

تشخیص بالینی	اتوسکپی زیگل	نوع تمپانوگرام	تمپانومتری چند فرکانسی	یافته های جراحی
۸ مورد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان	متحرک	A	محدوده طبیعی	فقط درون کشیدگی جیبی شکل پرده
۳ مورد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان	متحرک	A	جرم	گسیختگی استخوانچه ها
۲ مورد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان	متحرک	A	(۱۵۰۰) سختی	بدون چسبندگی
۲ مورد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان	تحرک محدود	C	(۱۸۰۰) سختی	چسبنده
۴ مورد درون کشیدگی جیبی شکل پرده تمپان	تحرک بسیار محدود	B	محدوده طبیعی	پرده آتلکتیک
۳ مورد آتلکتیک	تحرک بسیار محدود	C	(۱۸۰۰-۲۰۰۰) سختی	پرده آتلکتیک
۸ مورد آتلکتیک	تحرک بسیار محدود	C	(۱۸۰۰-۲۰۰۰) سختی	چسبنده

REFERENCE

1. Holte L, Margolis RH. Contemporary research in tympanometry. *Curr Opin Otolaryngol Head Neck Surg* 2002; 10(5):387-91.
2. Franco-Vidal V, Legarlanetzec C, Blanchet H, Convert C, Torti F, Darrouzet V. Multifrequency admittancemetry in Meniere's disease : a preliminary study for a new diagnostic test. *Otol Neurotol* 2005;26(4):723-7.
3. Shanks L, Shelton C. Basic principles and clinical applications of tympanometry. *Otolaryngol din N Am* 1991; 24 (2):229-36.
4. Tabuchi K, Murashita H, Okubo H, Takahashi K, Wada T, Hara A. Preoperative evaluation of ossicular chain abnormality in patients with conductive deafness without perforation of tympanic membrane. *Arch Otolaryngol Head Neck Surg* 2005;131(8):686-9.
5. Ferlito A, Paparella MM, Rinaldo A, Schatern PA, Cureoglu S. The entity known as chronic silent (subclinical) otitis media: a common lesion and a forgotton diagnosis. *Acta Otolaryngol* 2003;123(6):749-51.
6. Margolis RH, Saly GL, Hunter LL. High-frequency hearing and wideband middle ear impedance in children with otitis media histories. *Ear Hear* 2000;21(3):206-11.
7. Margolis RH, Goycoolea HG. Multifrequency tympanometry in normal adults. *Ear Hear* 1993;14 (6):408-13.
8. Zwislocki J. Normal function of the middle ear and its measurement. *Audiology* 1982;21(1):4-14.
9. Van Camp KJ, Vogeeler M. Normative multifrequency tympanometric data on otosclerosis. *Scand* 1986; 15(4):187- 90.
10. Valvik BR, Johnsen M, Laukli E. Multi-frequency tympanometry. *Audiology* 1994;33(5):245-53.
11. Shahnaz N, Polka L. Standard and multifrequency tympanometry in normal and otosclerotic ears. *Ear Hear* 1997; 18(4):326-41.
12. Cesare M, Anna M, Alessandra B, Miriam I. Multifrequency Multicomponent tympanometry in normal and otosclerotic ears. *Scand Audiol* 2000;29(4):225-37.
31. Hanks WD, Rase KJ. Middle ear resonance and acoustic immittance measures in children. *J Speech Hear Res* 1993; 36(1):218-22.
14. Van Camp KJ, Creten WL, Van de Heyning PH, Decraemer WF, Vanpeperstreate PM. A search for the most suitable immittance components and probe tone frequency in tympanometry. *Scand Audiol* 1983;12(1):27-34.

Role of multi-frequency tympanometry in diagnosis of chronic middle ear ventilation problems

Mohammed Magued Mashaly¹, Mohammmmed Ibrahim Shabana², Ahmed Mohammed Mohi el deen³

¹- Professor of Otolaryngology School of Medicine Cairo University-Egypt.

²-Assistant professor of Audiology Unit Department of Otolaryngology School of Medicine Cairo University-Egypt

³-Member of Audiology Unit Department of Otoloryngology School of Medicine Cairo University-Egypt

Abstract

Background and Aim: Standard tympanometry provides a valuable tool for evaluating middle ear abnormalities although it often fails to distinguish different pathologies that effect the ossicular chain. Multi-frequency tympanometry (MFT) has made it possible. The aim of the present study was to evaluate the role of MFT for distinguishing chronic middle ear pathologies.

Materials and Methods: This cross-sectional study was conducted on 60 patients. One ear was selected from each patient (60 ears) and were classified into 4 groups according to the type of their middle ear pathology adhesive otitis media; middle ear effusion; atelectasis and retraction pocket. The following parameters were elicited from MFT: static admittance, resonant frequency, and phase angle. The clinical results were compared with the operative findings.

Results: There is significant difference between resonant frequency and phase angle of 4 groups. No statistical correlation exists between phase angle and resonant frequency. The operative results of MFT are correlated with the operative findings.

Conclusion: The most significant parameter derived from MFT to distinguish between the 4 groups seems to be the resonant frequency.

Key words: multy-frequency tympanomtry, tympanometry, middle ear ventilation problems

Corresponding author: Audiology Unit Department of Otolaryngology School of Medicine Cairo University Egypt.shabana133@hotmail.com